

Nr 22.*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående upphävande av 43 § 2 mom. barnavårdslagen den 6 juni 1924 (nr 361).*

Genom en den 25 februari 1949 dagtecknad proposition, nr 86, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

Lag**angående upphävande av 43 § 2 mom. barnavårdslagen
den 6 juni 1924 (nr 361).**

Härigenom förordnas, att 43 § 2 mom. barnavårdslagen den 6 juni 1924¹ skall upphöra att gälla med utgången av juni månad år 1949.

I förevarande proposition har *föredragande departementschefen, statsrådet Möller*, anfört följande:

»Enligt 43 § 2 mom. barnavårdslagen i dess lydelse enligt lag den 21 juni 1946 (nr 335) skola för Stockholm och Göteborg finnas erforderliga av städerna själva upprättade eller för dem anordnade skolhem och yrkesskolor för barn, som omhändertagits för skyddsuppfostran innan de fyllt aderton år. Vad sålunda stadgats gäller dock ej skolor för barn, som på grund av själslig abnormitet böra stå under särskild läkartillsyn, eller yrkesskolor för barn över skolpliktig ålder, vilka äro efterblivna till förståndsutvecklingen.

Förut denna dag har Kungl. Maj:t i proposition nr 85 på min hemställan föreslagit, att staten från och med nästa budgetår skall övertaga den ungdomsvårdsskoleverksamhet, som jämlikt förutnämnda lagrum bedrives av Stockholm och Göteborg. Som en följd därav bör lagrummet upphöra att gälla med utgången av juni månad 1949.»

I den uti statsrådet Möllers ovanintagna anförande omförmälda propositionen nr 85 har *statsrådet Möller* — efter att ha redogjort för innebörden i en 1936 och 1937 beslutad skyddshemsreform och för skälen till att Stockholm och Göteborg själva äro skyldiga att ordna vården å skyddshem, numera benämnda ungdomsvårdsskolor — anfört bland annat följande:

»Vid flera tillfällen efter reformens genomförande ha städerna, enligt vad statens förhandlingsmän uppgivit, i samband med avtalsförhandlingar framfört önskemål om att befrias från skyldigheten att anordna egna ungdomsvårds-

¹ Senaste lydelse av 43 § se 1946:335.

skolor. Stockholms stad har därjämte ingått till Kungl. Maj:t med en framställning i samma syfte. Det har härvid framhållits, att de båda städerna i ekonomiskt avseende belastats förhållandevis mera än andra kommuner genom att de nödgades själva ikläda sig betydande kostnader för verksamheten samtidigt som deras invånare genom statlig beskattning buren sin fulla andel i kostnaderna jämväl för driften av övriga ungdomsvårdsskolor, samt att kostnaderna för verksamheten med åren blivit alltför betungande.

Även ur ungdomsvårdens synpunkt torde åtskilliga skäl tala för att jämväl Göteborgs och Stockholms ungdomsvårdsskoleväsen övertages av staten. De betänkligheter, som man en gång hyste mot att sammanföra vanartad ungdom från storstäderna med sådan ungdom från andra delar av landet, synas icke ha varit befogade. Alltfler ungdomar från storstäderna ha under de senare åren utplacerats på de icke-kommunala ungdomsvårdsskolorna; efter vad jag inhämtat ha i allmänhet olägenheter inte visat sig uppstå härigenom. Man har genom en sådan utspridning av storstadsungdomen lyckats spränga ligabildningar, något som i sin tur torde ha bidragit till att vårdresultaten för denna ungdoms del ofta visat sig bliva bättre vid sådan utplacering.

Ett särskilt skäl för förstatligande är, att utvecklingen på detta område gått mot en än vidare specialisering än den man räknade med vid tiden för skyddshemsreformen. Det har icke varit möjligt för storstäderna att följa med i denna utveckling, varför städerna för att kunna ernå den för varje enskilt fall lämpligaste vården numera få utnyttja vissa inom skolorganisationen i övrigt upprättade specialskolor.

Jämväl ur administrativa och ekonomiska synpunkter torde åtskilliga fördelar stå att vinna genom att sammanföra storstäders ungdomsvårdsskolor med de statliga.»

Utskottet. Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot det genom ifrågakvarande proposition framlagda lagförslaget och får därför hemställa,

att riksdagen måtte bifalla förevarande proposition, nr 86.

Stockholm den 28 april 1949.

På andra lagutskottets vägnar:

DAVID NORMAN.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar Norman, Holmbäck, Forslund, Hallagård, Sten, Nils Elowsson, Uhlén och Carl Eric Ericsson;

från andra kammaren: herrar Hellbacken, Jacobsson i Igelsbo, Holm, fru Johansson i Norrköping, herrar Hagård, Andersson i Alfredshem, fröken Höjer och herr Carlsson i Bakeröd.